

Trillar, V. Trilla

TRINÇA

Paratge de la Noguera, que devia ser una pda. de camps conreats («condomina»), prop d'un vell habitatge, a una bifurcació de camins. L'habitatge seria en una balma, o una *espluga*, en les quals encara vivien alguns en aquells temps en què els moros havien resistit llargament entorn de Balaguer. En un doc. dels fons de Gualter, S. XII, llegit a l'arx. de Solsona: «condomina, in term. de Seró quam vocant *Espluga Trinza*», cit. entre Ponts i La Doncell, agre. de Tudela, que és a un terç del camí de Ponts a Balaguer: al peu de Seró hi ha bifurcació entre el vell camí de Ponts a Artesa i el que va a Tudela, Montclar etc. Aquest *trinça*, en efecte, ha de significar bifurcació, d'un verb *triençar*, contrat en *trinçar*, derivat de *triença* 'forca de tres pues', *TRIDENTIA (DECAT VIII), ben documentats, substantiu i el verb derivat, a l'Urgell, Segrià i Terra Alta, pel DECAT VIII, 785.

Trinc-Trinc, V. T- (misc. moss.) *Trinques*, V. *Trinquet*

TRINQUET

Trinquet 'bastó que servia per al joc de pilota', veg. DECAT VIII, 837b22-39. En toponímia designa el camp on s'hi jugava.

El *Trinquet*, partida de les Coves de Vinromà (xxviii, 144.21), prop del trifini amb Vilanova d'Alcolea i la Torre del Domenge. El *Trinquet*, a Agost (xxxvi, 52.4). *Carrer del Trinquet*, a Benaguasil (xxx, 96.13). El *Trinquet* i *Torre del Trinquet*, a Dénia (xxxiii, 70.24). Els *Trinquets*, a Vilanova d'Alcolea (xxviii, 171.8).

Cf. *Can Trinques*, a Muro (Mallorca) (xli, 23.19). J. F. C.

Triola, V. *Tria* i *Talaia* *Triquitracos*, V. *Trac-Trisnos*, *Trisnar*, V. T- (misc. moss.) i *Trilla*

TRISTAINA, Pic, estanys i coma de ~

Situats a la capçalera de la ribera d'Ordino, a Andorra. La *coma de Tristaina* és la que puja al NO. del Serrat; els *Estanys* es troben en un afluent esquerre. al capdamunt de la coma, i el *Pic* és damunt, al N. dels estanys.

ETIM. Del llatí TRIA STAGNA 'tres estanys'. Nom format en baix llatí, de caràcter un poc cultista, amb persistència del numeral neutre *tria* (E.T.C. I, 16.27.39). J. F. C.

Trobat, V. vol. I, 284 i T- (misc. ar.)

TROBAT, *Rafal* ~, i anàlegs

Nom d'una de les véndes d'Eivissa, ha estat explicat en el vol. I, p. 284, per un plural vulgar de l'àrab ⁵ *Torba* o *tarba* 'terra'; *torba* «greda para adobar paños», també en autors moros de l'Est d'Espanya. Aben-Beclarix, El Xecuri, Aben-Albeitar, Aben-Djobair (aquí com a nom d'un túmul funerari) (RMA, 606). Hi hagué trasllat de la *r* per ultracorrecció de l'arabisme, i per l'etim. pop. catalana. Aquí podem afegir ara: *El Trobat*, muntanyeta d'~, en el terme de Polinyà de Xúquer (xxxI, 70): vindria també d'un túmul? I fem memòria que el menorquí *Trebalúger* sembla també venir (vol. I, 281-2) d'un compost d'una forma diferent de plural del mot àrabic *turba/tarba*. Del dual *turbāni* 'les dues terres o túmuls' pot venir *Les Truanes*, pda. de la Font d. l. Figuera (xxxII, 93.19; una etimologia semblant tindrà *Turbanyes*, pda. de Llíria (xxx, 78.9), potser del dual cas complement, *turbain*.

TROC

És una variant catalana de *trauc* (*trau*), el nom pre-romà del 'forat' (oc. *trauc*, fr. *trou*), de la qual he donat testimonis, explicant-ho, com es pot veure en el DECAT VIII, 728b9-27. Cova dels *Trocs*, a la vall de Benasc, Gorg del *Troc* a la Marenda etc. Afegim-hi: Bertran *Troch* a. 1518, NP a Llavorsí (*Spill* de Castellbò, 114v); i altres dos *Troc* a Farrera (ib., 50v). Mas d'en *troc* (o de *la Guilla*), a Trullars (xxvii, 85.7).

També variant existent en parlars gascons, si bé rara, ben notable, puix que és normal el manteniment del diftong AU en llengua d'Oc. Hi ha *trauc* en massa a la Vall d'Aran, i no obstant tinc nota allà d'una excepció en un lloc menor *Troc des Plas* (pron. *trod-desplás*) en el mun. de Lés; i de *troc* en el Lavedà (PVARGc, 733a14-15), i *troc* en el Dicc. de Palay. Can *Troquet*, a Mall., pron. *-két*, te. Llubí (xli, 3.25: no *Troqueta* com en Masc., 11H1).

CPT. Del verb *traucar* i la variant *trocar*, dono testimonis en NLL i compostos, en DECAT, 728a34 ss., sobretot de la Cat. Nord. Com a cosa antiquada es presta a deformacions (etimologia pop.). Bauma del «Trucafort», prop de Castellar de N'Hug (CATorras, Berg., 131), aigües amunt de la *Cascada de la Farga Vella*, vora el Llobregat naixent: essent nom d'una balma es comprèn que no hi ha aquí ni el verb *traucar* 'picar' ni *fort*, sinó *trocar* 'perforar' i *for*, ll. FORUM 'forat' = 'obre forat en aquest lloc'. D'aquest arcaisme *for* queden altres romanalles: Horat d'et *Hòro* avenc a les Maleides (PVARGc, 508a35-4). *Formicó*, variant del molt repetit *forat Micó* > *Farmicó*, vella pagesia a la Conca de Tremp (DECAT IV, 116a49). *Forum Martorellí*, el congost de l'Anoia, entre Martorell i Gelida, en docs. de 1032 i 1063 del *Cart. de St. Cugat* (II, 176); també anomenat, per historiadors àrabs de les incursions sarraïnes en temps dels comtes Guifre, Borrell i R. Bg. III.

⁶⁰ *Truca-soques*, nom d'un ocell, a Benissanet (BDC x,